

ARXIU MONTSERRAT PUJOL. Nadal del 2002

Tot desitjant-vos un bon Nadal 2002 i un feliç any nou, us oferim amb goig un text inèdit de la nostra autora, referent a la reconstrucció de l'església i a la Missa del Gall a Santa Creu d'Olorda ara fa exactament 50 anys. A més de la introducció en prosa, publicuem els dos últims poemes, de caire nadalenc, dels cinc de què consta el recull.

Se'n fa ressò el recent (2002) i gruixut llibre (512 pàgs.) de Josep M. Jordà i Capdevila *Santa Creu d'Olorda. Història d'un poble que no pogué reeixir*, a les pàgines 182-183; en l'apartat "Recull poètic" reproduceix sencer, a la p. 192, el poema de Montserrat Pujol *APLEC DE SANTA CREU*.

Montserrat Pujol

(Transcripció del text, Jaume Gabarró Canals)

RECORD DE SANTA CREU. Nadal del 1952

Han passat una pila d'anys des de la nostra guerra en la qual fou destruïda, en part, l'església de Santa Creu d'Olorda.

Quina sorpresa més agradable ens reservava el Centre Excursionista de Sarrià anomenat Els Blaus.

Es proposaren refer, a la mida de les seves forces, l'antiga esglesiola. Els diumenges, solters i casats, cada matrimoni amb la respectiva mainada, anaven, a peu des de Sarrià, a donar, amb molt bona voluntat, una empenta a les obres que s'havien emprès.

Els homes alliberant de runes el temple, i les dones ajudant-los amb entusiasme.

Els menuts jugant a la plaça i contorns, esperant que el pare i la mare fessin foc per acabar d'arranjar la minestra, que després de tant tragí resultava més bona i reconfortant.

Un paleta tapava forats, un manyà prenia mides per fer unes semillànties per a l'altar major. També es mirava de quines dimensions havia d'ésser la taula de ciment armat per a celebrar; en fi, a poc a poc s'atinava en tot: agulla del rellotge de sol, creu de la façana; una altra creu monumental, feta per un fuster amb un pi rústec, per donar més relleu a l'altar.

De Molins de Rei no hi faltaren tampoc col·laboradors.

El diumenge dia 14 de Desembre, després d'haver-hi ja fet varies visites, una colla de xicots: plantant xiprers, adecentant tombes, prenent mides per posar vidres, etc. Un veí de la Vila hi féu portar dues magnífiques teieres de ferro forjat perquè, essent clavades en llocs estratègics i adients, poguessin servir per a cremar llenya i enllumenar, en la solemne nit de Nadal, a tots els visitants de la petita església.

Amb molt bon encert, en aquesta mateixa data, els de Sarrià es repartiren per diferents camins, per poder fer cap a moltes de les escampades masies, fent-los sabedors de la festa que es preparava per a la propera nit de Nadal.

En aquest dia, la colla, amb una màquina a pressió, es proposà emblanquir els punts més alts de les voltes, amb calç. Les parets ja eren emblanquinades feia dies.

Com que no tenien altre mitjà per a portar la calç ja que alguna altra festa havien tingut l'ajut d'un camió (puix que la taula de l'altar no l'haurien pogut traslladar comptant amb les seves forces), se la repartiren entre totes les motxilles, no essent tan pesat per a ningú.

Al cementiri també hi fou posat el senyal de la creu, i s'acabaren de fer els projectes d'última hora: es collirien, del bosc, branques d'arbustos i de pi, perquè així es veiessin més dissimulats els nínxols que estaven sense tapar, i de passada embellirien més l'escalinata d'entrada.

Els pagesos també hi han tingut feina: esbardissar i cavar la part del cementiri que era reservada per a enterrar directament a la terra, sense nínxol.

Aquest moviment, saturat de tant bona voluntat, ens ha donat ocasió per a deixar exposat en termes poètics, o si voleu versificats, les impressions viscudes, i sentides, des de la nostra guerra.

Preguem perquè mai més haguem de sentir sotraguejats els nostres temples, les nostres tradicions i totes les coses per a nosaltres més cares i estimades.

Déu faci que puguem veure restaurat el nostre volgut temple de Santa Creu d'Olorda, que ha recobrat part de la seva vitalitat amb la celebració dels cultes de la nit de Nadal de l'any 1952.

LA MISSA

*Per formar enllaç amb la pobresa, austera,
és celebrant un fill de sant Francesc,
que porta els peus ben nus; la fe en delera,
i als ulls l'encís d'una pintura al fresc.*

*Ben prompte ressonant per les bosquíries
els hosannes al Cel arribaran;
oh!, que belles ens semblen les cantúries
dels que lloen el Déu tres voltes Sant.*

*Corones de verdor pengen del sostre
de bellesa boscana i escaient,
amb el flameig dels ciris, que ens demostra
la suavitat solemne del moment.*

*I el pa beneit ens fa reviure uns dies
que ens porten a aquells temps de l'antigor;
i a dins el cor reneixen alegries
vingudes de Jesús Nostre Senyor.*

*L'adoració, feliç i ben devota;
pensant que el Diví Infant resta agrait
als que han donat al món l'excelsa nota
d'acompanyar-lo, amb goig, aquesta nit.*

COMIAT

*Dintre del marc rural de les muntanyes,
clamarem al bon Déu de pietat:
Glòria al Nascut de virginals entranyes,
i pau als cors de bona voluntat.*

DOS ARXIUS EN FAMÍLIA (notícia informativa)

Referent als escrits de Maria Canals i Pujol, filla de Montserrat Pujol i Bernis, ens plau de transcriure el següent document, cal·ligrafiat en paper pergami i signat pels representants corresponents: «L'obra poètica de MARIA CANALS i PUJOL (1920-2000) es troba dipositada en el Monestir Cistercenc de Santa Maria de Solius, bisbat de Girona, juntament amb l'obra de la seva mare MONTSERRAT PUJOL I BERNIS (1897-1988). En fan lliurament els fills, família Fornas-Canals. Solius, 17-VIII-2002.

Domènec Fornas i Canals Jaume Gabarró i Canals ».

PREGÀRIA NADALENCA (1959)

Per l'agonia d'un cor;
per un de feble en la lluita;
per altres que a dintre els mor
l'anhel per l'eterna fruita.

Per tots els passos errats
de tants viadors que es perden;
per les ermes soledats...
per les roques que s'esquerden...

Doneu-los, Senyor, un ajut,
una llenca de clarícia,

una cançó i un llaüt
i un gran amor, en primícia.

Espurnes d'un foc diví
entre sentors de miracle,
i un aire que passant fi
els bandegi tot obstacle.

Aplaneu-los els camins
perquè arribar a Vós no els costi;
doneu-los divins llamins
entre abraçada que acosti.

I traient-los aquell pes
que en la vida els aclapara,
porteu-los ja amb cor encès
a veure el Noi de la Mare.

M. P.

NADALA (1959)

Toquem les campanes,
que Jesús és nat.
Celebrem amb joia
tal solemnitat.

M.P.